

УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008, тел. (044) 298-70-33, E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

Державна судова
адміністрація України

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини»)

Статтею 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я є найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людини і громадянина закріплено у Розділі II Конституції України та відповідно до статті 22 Основного Закону України не є вичерпними, гарантуються і не можуть бути скасовані.

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина. Відповідно до статті 3 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» метою парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина, який здійснює Уповноважений, є:

захист прав і свобод людини і громадянина, проголошених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами України;

додержання та повага до прав і свобод людини і громадянина у відносинах, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом;

запобігання порушенням прав і свобод людини і громадянина або сприяння їх поновленню;

сприяння приведенню законодавства України про права і свободи людини і громадянина у відповідність до Конституції України, міжнародних стандартів у цій сфері.

Мною, у зв'язку із здійсненням на підставі статей 13 та 19¹ Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захисту прав кожного на території України, виконанням функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання виявлено грубі порушення прав людини на захист від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання у діяльності Автозаводського районного суду м. Кременчука (далі – суд).

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто не повинен зазнавати тортур, або жорстокого, нелюдського, або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

У статті 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань.

Під час здійснення 24 вересня 2024 року відвідування суду групою НПМ виявлено порушення вимог діючих нормативно-правових актів.

Відповідно до Паспорта будівлі (приміщення) Автозаводського районного суду м. Кременчука суд розміщено на 1 поверсі п'ятиповерхової житлової будівлі 1960 року побудови. Форма власності будівлі: державна – Державна судова адміністрація України.

У порушення вимог статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статті 59 Конституції України, пункту 6.5.2 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 № 175 (далі - ДБН) у приміщенні суду не обладнано кімнату для роботи адвоката з обвинуваченими, підсудними (засудженими), що унеможливорює реалізацію їх права на захист.

Зазначене порушення може стати причиною чергових звернень до Європейського суду з прав людини і виплатою Україною значних сум коштів в якості компенсації.

Окрім цього, у суді були виявлені значні порушення права на забезпечення безпеки в суді.

Зокрема, для доставки обвинувачених та засуджених осіб до приміщення суду використовується окремий (службовий) вхід.

Бокс для заїзду спеціального автотранспорту варті відсутній, що порушує вимоги пункту 14 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, затвердженої спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 (далі – Інструкція).

У ході відвідування встановлено, що у порушення вимог пункту 13 Інструкції в приміщенні суду не забезпечено ізольований маршрут конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від камери до залу судових засідань, у зв'язку з чим, зазначені особи конвоюються через додатковий службовий вхід, відкритими для сторонніх осіб коридорами, що призводить до порушення їх прав та прав оточуючих на безпеку.

У суді порушуються Правила пожежної безпеки в Україні, затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417 та пункту 7.2.6 ДБН.

Зокрема, відповідні приміщення суду не обладнано автоматичною пожежною сигналізацією, що може призвести до виникнення пожежі або задимлення.

У порушення пункту 9.5 ДБН приміщення залів судових засідань для розгляду кримінальних справ не обладнані бактерицидними опромінювачами, відповідний журнал відсутній.

На момент відвідування тимчасове укриття, що може забезпечувати можливість безпечного перебування громадян у разі повітряної тривоги, в суді не облаштовано.

Крім того, у порушення вимог пункту 6.5 ДБН В.2.2-26:2010, пункту 9 Інструкції у суді відсутні камери для підсудних (засуджених), приміщення конвою і санітарні вузли.

Групою НПМ зафіксовано порушення вимог пунктів 5.3, 6.1.2 та 6.3 ДБН 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327, зокрема, приміщення суду не обладнано зовнішніми та внутрішніми пандусами, у зв'язку з чим маломобільні групи населення без сторонньої допомоги не можуть потрапити до залу судових засідань, санітарного вузла та інших приміщень суду.

Пандус, що знаходиться біля службового входу у будівлю суду на відповідає вимогам ДБН 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення». Зокрема, маломобільні особи не в змозі будуть вільно переміщуватися коридором, що з'єднаний зі службовим входом у приміщення,

через його захаращення побутовими речами. Жоден санітарний вузол у приміщенні суду не пристосований для користування маломобільними групами населення у зв'язку з відсутністю у них поручнів та можливості людині на кріслі колісному потрапити до санітарної кімнати.

На підставі вище викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, обумовлених діями або бездіяльністю службових (посадових) осіб Державної судової адміністрації України, а також приймаючи до уваги те, що:

відповідно пункту 2, підпункту 30 пункту 6 Положення про Державну судову адміністрацію України, затвердженого Рішенням Вищої ради правосуддя від 17.01.2019 №141/0/15-19, Державна судово адміністрація України здійснює організаційне та фінансове забезпечення діяльності органів судової влади з метою створення належних умов функціонування судів і діяльності суддів;

керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

ВИМАГАЮ:

1. Розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених порушень у діяльності суду, зокрема:

1.1. Опрацювати питання щодо реконструкції будівлі Автозаводського районного суду м. Кременчука в частині облаштування його приміщень у відповідності до вимог пункту 6.5.2 ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди»;

1.2. Облаштувати будівлю суду кімнатою для роботи адвоката з підсудними;

1.3. Обладнати суд приміщенням конвою, камерами для підсудних (засуджених) і спеціальним санвузлом для підсудних;

1.4. Обладнати приміщення суду автоматичною пожежною сигналізацією;

1.5. Створити необхідні умови для доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень суду у відповідності до вимог Державних будівельних норм ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327;

1.6. Обладнати будівлю суду санвузлом для маломобільних груп населення;

1.7. Обладнати бокс для заїзду спеціального автотранспорту або огорожену стоянку для спеціального автотранспорту варті;

1.8. Забезпечити в суді ізольований маршрут конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від камери до залу судових засідань;

1.9. Облаштувати у будівлі суду тимчасове укриття;

1.10. Забезпечити здійснення бактерицидного опромінювання залів судових засідань для розгляду кримінальних справ.

2. У спосіб, передбачений чинним законодавством, вжити заходи щодо притягнення винних службових (посадових) осіб до відповідальності.

Про результати розгляду подання та вжиті заходи повідомити мене у місячний строк.

Звертаю увагу, що відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльність Уповноваженого з метою протидії передбачають відповідальність згідно з чинним законодавством.

Додаток: звіт за результатами моніторингового відвідування Автозаводського районного суду м. Кременчука на 11 арк. в 1 прим.

**Уповноважений Верховної
Ради України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Кармазін-Денисенко Лариса (066) 966 67 07

